

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [ro](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [en](#).

Swipe to change

[angličtina](#)

Práva obetí – podľa krajín

Rumunsko

Úradný preklad zobrazenej jazykovej verzie nie je k dispozícii.

Kliknutím semsa zobrazí strojový preklad tohto obsahu. Upozorňujeme, že strojový preklad poskytujeme len na kontextuálne účely. Vlastník tejto webovej lokality nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za kvalitu strojového prekladu.

-----slovenčina-----bulharčinašpanielčinačeštinaďánčinanemčinaestónčinagréčtinafrancúzštinachorvátčinataliančina
lotyštinaitaliovinčina maďarčinamaltčinaholandčina poľštinaportugalčinaslovinčinafinčinašvédčina

Za **obeť trestného činu** budete považovaný, ak ste utrpeli fyzickú, morálnu alebo materiálnu ujmu v dôsledku incidentu, ktorý predstavuje trestný čin podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov. Za obeť trestného činu sa považujú aj rodinní príslušníci osoby zosnulej v dôsledku trestného činu, ktorí utrpeli ujmu v dôsledku smrti tejto osoby.

Ako obeť trestného činu vám zákon udeľuje určité práva pred trestným konaním, počas neho a po ňom.

Trestné konanie v Rumunsku pozostáva z dvoch fáz: vyšetrovania trestného činu a súdneho konania. Počas fázy vyšetrovania sa prípadom zaoberajú trestné vyšetrovacie orgány pod dohľadom prokurátora, pričom zhromažďujú dôkazy s cieľom nájsť páchateľa. Po ukončení vyšetrovania polícia zašle spis prípadu prokurátorovi spolu so všetkými získanými údajmi a dôkazmi. Po prevzatí spisu prokurátor prípad preskúma a rozhodne, či prípad prejde do fázy súdneho konania, alebo či sa uzavrie.

Po predložení dokumentácie súdu senát preskúma skutočnosti a vypočuje zúčastnené osoby s cieľom preukázať vinu obžalovaného. Po preukázaní viny je páchateľovi uložený trest. Ak súd považuje obžalovaného za nevinného, je prepustený.

Kliknutím na nižšie uvedené odkazy nájdete informácie, ktoré potrebujete:

- 1 – Moje práva v prípade, že sa stanem obeťou trestného činu
- 2 – Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania
- 3 – Moje práva po súdnom konaní
- 4 – Náhrada škody
- 5 – Moje práva na podporu a pomoc

Posledná aktualizácia: 25/07/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

1 - Moje práva ako obeť trestného činu

Aké informácie môžem získať od príslušných orgánov (napr. polícia, prokuratúra) po tom, ako dôjde k trestnému činu, avšak ešte pred tým, ako trestný čin oznámim?

Justičné orgány a všetky ostatné štátne inštitúcie, s ktorými komunikujete, vám poskytnú informácie o službách na podporu obetí v rámci Generálnych riaditeľstiev pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa [*Direcții Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului (DGASPC)*] a o MVO, ktoré poskytujú tieto služby a na ktoré sa môžete obrátiť.

Tieto informácie vám poskytnú ústne aj písomne prostredníctvom formulára, ktorý musíte podpísať a ktorý zahŕňa aspoň adresu služby na podporu obetí v rámci jurisdikcie inštitúcie poskytujúcej informácie a zoznam jej zodpovedností.

Prostredníctvom prvého justičného orgánu (polícia/prokuratúra), na ktorý sa obrátite, prípadne prostredníctvom služieb na podporu obetí pri prvom kontakte získate informácie o svojich právach a o podporných a ochranných službách, ktoré vám môžu byť poskytnuté.

Získate informácie o:

druhu podpory, ktorú môžete získať, a o jej poskytovateľoch vrátane základných informácií o prístupe k lekárskej pomoci, psychologickému poradenstvu a alternatívnemu ubytovaniu,

vyšetrovacím orgánom, ktorému môžete podať trestné oznámenie,

práve na právnu pomoc a o inštitúcii, na ktorú sa môžete v tejto súvislosti obrátiť,

podmienkach a postupe získania bezplatnej právnej pomoci,

svojich právach počas trestného konania (vrátane ochranných opatrení v postavení ohrozeného svedka),

podmienkach a postupe získania finančnej náhrady od štátu,

práve využiť služby mediátora,

spôsobe podania trestného oznámenia alebo žiadosti o získanie finančnej náhrady od štátu v inom členskom štáte EÚ v prípade, že žijete v inom členskom štáte, a informácie o tom, ako vás môžu vypočuť rumunské justičné orgány bez toho, aby ste museli byť prítomný v Rumunsku.

Informácie sa vám poskytnú v jazyku, ktorému rozumiete. Dostanete aj formulár so všetkými týmito informáciami, ktorý musíte podpísať. Pri prvom kontakte s orgánmi vás môže sprevádzať osoba, ktorú si vyberiete.

Po podaní trestného oznámenia justičnému orgánu vám tento orgán vystaví písomné potvrdenie o vašom oznámení. Oznámenie možno podať písomne alebo ústne. Môžete takisto požiadať inú osobu, aby za vás oznámila trestný čin, ale tejto osobe musíte poskytnúť písomné splnomocnenie. Písomné splnomocnenie, ktoré musíte podpísať, sa pripojí k spisu.

Nežijem v krajine EÚ, v ktorej došlo k spáchaniu trestného činu (občania EÚ a občania z krajín mimo EÚ). Ako sú chránené moje práva?

Ak ste cudzinec a stali ste sa v Rumunsku obeťou trestného činu, máte nárok na všetky práva ako rumunskí občania, ktorí sa stali obeťami trestných činov. Ak nehovoríte rumunsky, máte nárok na bezplatné služby tlmočníka, ktorý vám pomôže pri komunikácii s orgánmi. To znamená, že budete môcť podať oznámenie a získať informácie, na ktoré máte v čase oznámenia trestného činu nárok, v jazyku, ktorému rozumiete.

Ak žijete v inom členskom štáte, môžete podať trestné oznámenie alebo žiadosť o získanie finančnej náhrady v danom členskom štáte. Okrem toho vás rumunské justičné orgány môžu vypočuť bez toho, aby ste museli byť prítomný v Rumunsku.

Ak ste sa stali obeťou obchodovania s ľuďmi, môžete získať ubytovanie v špeciálnych útulkoch, kde budete v bezpečí. Počas trestného konania získate informácie o konaní v jazyku, ktorému rozumiete; môžete získať aj psychologické poradenstvo a lekársku pomoc. Rumunské orgány sa budú čo najviac snažiť pomôcť vám vrátiť sa do svojej domovskej krajiny čo najskôr a poskytnú vám bezpečnú prepravu na rumunské hranice.

Ak ste cudzinec, môžete žiadať finančnú náhradu od štátu, ak ste sa stali obeťou niektorého z týchto trestných činov: pokus o vraždu a pokus o mimoriadne závažnú vraždu, ako je uvedené v článkoch 188 a 189 Trestného zákona; ujma na zdraví, ako je uvedené v článku 194 Trestného zákona; úmyselné trestné činy s následkom ujmy na zdraví obete a domáce násilie, ako je uvedené v článku 199 Trestného zákona; znásilnenie, pohlavný styk s maloletou osobou alebo sexuálne napadnutie, ako je uvedené v článkoch 218 až 220 Trestného zákona; obchodovanie s ľuďmi alebo obchodovanie s deťmi, ako je uvedené v článkoch 210 a 211 Trestného zákona; terorizmus alebo iný úmyselný násilný trestný čin.

Máte aj nárok na bezplatnú právnu pomoc, ak ste sa stali obeťou pokusu o vraždu, pokusu o mimoriadne závažnú vraždu, ujmy na zdraví, úmyselného trestného činu s následkom ujmy na zdraví, znásilnenia, sexuálneho napadnutia, pohlavného styku s maloletou osobou alebo sexuálneho zneužitia maloletých osôb. Manžel (manželka), deti a osoby závislé od osôb, ktoré zomreli v dôsledku vraždy, mimoriadne závažnej vraždy a úmyselných trestných činov s následkom smrti obete, majú takisto nárok na bezplatnú právnu pomoc.

Ak oznámim trestný čin, aké informácie získam?

Keď oznámite trestný čin, príslušník polície, ktorý oznámenie zaznamená, vám vysvetlí ďalší postup. Poskytne vám informácie o vašich právach a o službách, ktoré môžete využiť. Polícia je povinná vypracovať písomnú správu s uvedením informácií, ktoré vám poskytla.

Získate informácie o:

vašich právach počas trestného konania,
organizáciách, ktoré môžete požiadať o pomoc a o službách, ktoré poskytujú,
spôsobe, akým môžete získať ochranu,
podmienkach a postupe získania finančnej náhrady od štátu,
podmienkach a postupe získania bezplatného právneho zastupovania,
podmienkach a postupe získania bezplatnej právnej pomoci,
práve využiť služby mediátora,
práve na informovanie o prepustení odporcu z väzby, ak je pozbavený osobnej slobody alebo je vo výkone trestu odňatia slobody,
spôsobe podania žiadosti o získanie finančnej náhrady od štátu v inom členskom štáte v prípade, že žijete v inom členskom štáte, a informácie o tom, ako vás môžu vypočuť rumunské justičné orgány bez toho, aby ste museli byť prítomný v Rumunsku.

Počas konania môžete následne získať informácie o priebehu vyšetrovania a ak sa prokurátor rozhodne, že vec nepostúpi súdu, kópiu uvedeného rozhodnutia. Na účely získania uvedených informácií musíte podať žiadosť príslušníkovi polície alebo prokurátorovi, ktorý sa zaoberá vaším prípadom, a uviesť poštovú adresu v Rumunsku, e-mailovú adresu alebo adresu na elektronický prenos správ, prostredníctvom ktorej sa s vami možno spojiť.

Ak sa prokurátor rozhodne postúpiť prípad súdu na súdne konanie, budete predvolaný na súd.

Ak vás bude vypočúvať súd, budete informovaní aj o týchto svojich právach a povinnostiach:

právo na pomoc od advokáta alebo prípadne právo na získanie bezplatného právneho zastúpenia,
právo využiť služby mediátora v tých prípadoch, ktoré sú povolené zákonom,
právo navrhnúť dôkazy, ktoré sa majú predložiť, vzniesť námietky a predložiť podania v súlade so zákonom,
právo byť informovaný o priebehu konania,
právo podať predbežné oznámenie, ak je to potrebné (v prípade určitých druhov trestných činov je potrebné, aby ste predložili návrh v podobe predbežného oznámenia s cieľom dosiahnuť pokračovanie prípadu proti páchateľovi). Justičné orgány poskytnú vysvetlenie k tejto záležitosti, ak sa to vyžaduje.
Prostredníctvom predbežného oznámenia žiadate o pokračovanie trestného konania proti páchateľovi. Predbežné oznámenie sa líši od oznámenia, ktoré podávate na políciu alebo prokuratúru, aby ste im oznámili, že bol voči vám spáchaný trestný čin,
právo získať v konaní postavenie poškodeného,
povinnosť hlásiť sa justičným orgánom vždy, keď vás predvolajú,
povinnosť oznámiť akúkoľvek zmenu adresy,
právo byť informovaný o akomkoľvek prepustení páchateľa v prípade, ak je páchateľ odsúdený na trest odňatia slobody alebo vzatý do väzby.

Mám nárok na bezplatné tlmočnícke alebo prekladateľské služby (keď sa obrátim na políciu alebo na iné príslušné orgány alebo počas vyšetrovania a súdneho konania)?

Áno. Počas celého trestného konania máte nárok na prekladateľské a tlmočnícke služby.

Ako príslušný orgán zabezpečí, aby so mnou zrozumiteľne komunikoval (v prípade detí alebo zdravotne postihnutých osôb)?

Justičný orgán môže nariadiť, aby sa výsluchy obetí, ktoré sa v zmysle zákona musia chrániť, uskutočnili prostredníctvom psychológa alebo inej osoby, ktorá sa špecializuje na poskytovanie poradenstva obetiam, prípadne v prítomnosti týchto odborníkov.

Vypočutie obetí s rečovým alebo sluchovým postihnutím sa uskutoční v prítomnosti osôb, ktoré komunikujú posunkovým jazykom. V takýchto prípadoch môžete komunikovať aj písomne.

Služby na podporu obetí

Obete sa posudzujú individuálne, aby sa im poskytla vhodná podpora a ochrana. Posudzovanie obetí vykonávajú služby na podporu obetí alebo súkromní poskytovatelia sociálnych služieb. Tieto služby v náležitých prípadoch spolupracujú s verejnými alebo súkromnými poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti (so súhlasom obete).

Podporné a ochranné služby poskytované obetiam trestných činov a ich rodinným príslušníkom môžu zahŕňať:

informácie o právach obete,
psychologické poradenstvo, poradenstvo o rizikách druhotnej a opakovanej viktimizácie alebo o rizikách súvisiacich so zastráňovaním a odvetnými opatreniami,
poradenstvo týkajúce sa finančných a praktických záležitostí vzniknutých v dôsledku trestného činu,
služby sociálneho začlenenia/opätovného začlenenia,
emocionálnu a sociálnu podporu v súvislosti so sociálnou reintegráciou,

informácie a poradenstvo o úlohe obete počas trestného konania vrátane prípravy na účasť na súdnom konaní, v náležitých prípadoch nasmerovanie obete na ďalšie špecializované služby: sociálne služby, služby zdravotnej starostlivosti, služby zamestnanosti, služby vzdelávania alebo iné služby všeobecného záujmu poskytované v zmysle zákona.

Podporné a ochranné služby možno poskytovať v:

denných centrách, v ktorých sa poskytujú najmä informácie, poradenstvo, emocionálna a sociálna podpora v súvislosti so sociálnou reintegráciou, psychologické, právne a finančné poradenstvo, služby sociálneho začlenenia/opätovného začlenenia atď.;

rezidenčných centrách, v ktorých sa poskytuje primerané dočasné ubytovanie pre obete, ktoré potrebujú bezpečné útočisko vzhľadom na bezprostredné riziko druhotnej a opakovanej viktimizácie, zastrašovania a odvetných opatrení.

Obete domáceho násillia alebo obchodovania s ľuďmi môžu byť ubytované v rezidenčných príjmových centrách, v ktorých sa im a maloletým osobám v ich starostlivosti dočasne poskytuje bezplatná rodinná pomoc, ochrana pred páchatelom, lekárska starostlivosť a opatrovanie, strava, ubytovanie, psychologické poradenstvo a právna pomoc.

Kto poskytuje podporu pre obete?

V rámci každého Generálneho riaditeľstva pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa (DGASPC) sa poskytujú služby na podporu obetí.

Podporu môžu obetiam poskytovať aj súkromní poskytovatelia sociálnych služieb.

Ak ste sa stali obeťou domáceho násillia, môžete sa obrátiť na Národnú agentúru pre rovnosť príležitostí žien a mužov (*Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Bărbați și Femei*) a Generálne riaditeľstvá pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa (DGASPC).

Ak ste mladší ako 18 rokov a stali ste sa obeťou trestného činu, môžete sa obrátiť na Národný úrad pre ochranu práv detí a osvojenie [*Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție* (ANPDCA)] a Generálne riaditeľstvá pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa (DGASPC).

Ak ste sa stali obeťou obchodovania s ľuďmi, môžete sa obrátiť na Národnú agentúru pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi [*Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane* (ANITP)] patriacu pod ministerstvo vnútra [*Ministerul Afacerilor Interne* (MAI)].

Ministerstvo spravodlivosti je rumunským asistenčným orgánom zodpovedným za postup poskytnutia finančnej náhrady obetiam úmyselných násilných trestných činov spáchaných na území iného členského štátu, ako je ten, v ktorom má obeť oprávnený pobyt.

Existuje aj niekoľko mimovládnych organizácií (MVO), ktoré poskytujú obetiam rôzne druhy pomoci. Inštitúcia, na ktorú sa obrátite, vás nasmeruje na príslušnú MVO.

Bude ma polícia o podpore pre obete automaticky informovať?

Áno, justičné orgány vás musia informovať o takýchto službách.

Ako je chránené moje súkromie?

Informácie, podpora a ochrana sa obetiam trestných činov poskytujú spôsobom, ktorý zaručuje dôvernosť ich osobných údajov a všetkých informácií o súkromnom živote obete, ako aj o ťažkosti, ktorej obeť čelí. Podporné služby sa poskytujú anonymne a s prijímateľmi nie je nutné uzavrieť zmluvu.

Údaje o obetiach trestných činov sa uchováávajú jeden rok. Možno ich využiť na činnosti týkajúce sa podpory a ochrany obetí alebo ich na základe žiadosti možno poskytnúť justičným orgánom. Uložené údaje sa vymažú po uplynutí lehoty jedného roka.

Ak ste prijímateľom podpory a ochrany pre obete, vaše identifikačné údaje sa uchováávajú počas celého obdobia uplatňovania príslušných opatrení a tri mesiace po skončení uvedeného obdobia.

Umiestnenie pobytových centier pre obete domáceho násillia a obete obchodovania s ľuďmi je tajné.

Ak sa justičné orgány počas vyšetrovania trestného činu a počas súdneho konania domnievajú, že v dôsledku informácií, ktoré poskytnete, alebo v dôsledku iných príčin môže byť dotknuté vaše súkromie alebo vaša dôstojnosť, z vlastnej iniciatívy alebo na vašu žiadosť môžu prijať viacero opatrení na ochranu dôvernosti a súkromia, ako sú napríklad:

ochrana údajov o vašej totožnosti,

výsluch/vypočúvanie prostredníctvom audiovizuálnych prostriedkov s deformáciou vášho hlasu a vzhľadu, pričom sa nevyžaduje vaša prítomnosť, ak ostatné opatrenia nie sú postačujúce,

vedenie zasadnutia súdu (počas vášho výsluchu) v tajnosti.

Okrem toho môže súd počas konania zakázať uverejňovanie všetkých textov, kresieb, fotografií alebo obrázkov, ktoré by mohli odhaliť vašu totožnosť.

Súd môže takisto vyhlásiť zasadnutie súdu za verejné, ak by verejné vypočutie mohlo mať vplyv na vašu dôstojnosť alebo súkromie.

Musím trestný čin oznámiť ešte pred tým, ako získam podporu pre obete?

Na to, aby ste mali prístup k informáciám, podpore a ochrane, ktoré sa poskytujú obetiam trestných činov, nie je nutné, aby ste podali trestné oznámenie vyšetrovacím orgánom.

Osobná ochrana v prípade, že som v nebezpečenstve

Aké druhy ochrany sú k dispozícii?

V priebehu vyšetrovania trestného činu a počas súdneho konania máte nárok na ochranné opatrenia, ak sa justičné orgány domnievajú, že môžete byť v nebezpečenstve.

Je veľmi dôležité, aby ste vedeli, že ak sa justičné orgány domnievajú, že v dôsledku informácií, ktoré ste poskytli alebo z iných príčin môžete byť v nebezpečenstve, môžu buď na základe vašej žiadosti, alebo z vlastnej iniciatívy prijať určité opatrenia na zabezpečenie vašej ochrany, ako sú napríklad: poskytnutie sledovania alebo ochrany vášho bydliska alebo dočasného bývania,

poskytnutie sprievodu a ochrany pre vás alebo pre členov vašej rodiny počas cestovania,

ochrana údajov o vašej totožnosti (osobné údaje sa môžu vynechať zo spisu na účely ochrany vašej totožnosti, pričom sa vaša totožnosť utají),

výsluch/vypočúvanie prostredníctvom audiovizuálnych prostriedkov s deformáciou vášho hlasu a vzhľadu, pričom sa nevyžaduje vaša prítomnosť, ak ostatné opatrenia nie sú postačujúce (v rámci tohto opatrenia sa nemusíte dostaviť pred príslušníka polície, prokurátora alebo sudcu a nebudete na rovnakom mieste ako páchatel),

vedenie zasadnutia súdu (počas vášho výsluchu) v tajnosti.

Okrem toho môže súd počas konania zakázať uverejňovanie všetkých textov, kresieb, fotografií alebo obrázkov, ktoré by mohli odhaliť vašu totožnosť.

Ak ste svedkom v trestnom konaní alebo aj v prípade, že sa vás prípad netýka a poskytnete informácie, ktoré pomôžu justičným orgánom riešiť prípady týkajúce sa závažných trestných činov alebo pomôžu zabrániť vzniku závažných škôd, môžete okrem toho požiadať príslušníka polície alebo prokurátora, ktorí vedú vyšetrovanie, aby vás umiestnili do programu na ochranu svedkov. Tento program zahŕňa niekoľko opatrení, ako napríklad:

utajenie totožnosti vrátane účasti na výsluchu s deformáciou vášho hlasu alebo vzhľadu,

policajnú ochranu vášho bydliska a policajný sprievod, keď sa máte dostaviť pred orgány, ktoré vyšetrujú trestnú činnosť, premiestnenie,

zmenu totožnosti vrátane zmeny vzhľadu, ak sa to vyžaduje.

Ak vstúpite do programu na ochranu svedkov, budete môcť využívať ďalšiu pomoc, napríklad:

opätovné začlenenie do odlišného sociálneho prostredia,
získanie nových odborných kvalifikácií,
novú prácu,
finančnú podporu, kým si nájdete novú prácu.

Ak je to potrebné, vaši prvostupňoví príbuzní (ako sú vaše deti alebo rodičia) a váš manžel (vaša manželka) môžu takisto vstúpiť do programu na ochranu svedkov.

Ak ste nevstúpili do programu na ochranu svedkov počas vyšetrovania trestného činu, môžete súd požiadať o zaradenie do tohto programu.

V závislosti od druhu trestného činu je k dispozícii dodatočná ochrana:

Ak ste sa stali obeťou domáceho násillia, môžete požiadať políciu, aby okamžite zakázala páchateľovi zdržiavať sa vo vašom spoločnom domove prostredníctvom dočasného ochranného príkazu, ktorý je platný, až kým súd nevydá ochranný príkaz. Prípadne sa ako obeť môžete ubytovať v centre pre obeť domáceho násillia. Takéto ubytovanie je k dispozícii len v naliehavých prípadoch alebo so súhlasom vedenia centra. Po prijatí do centra sa vám poskytne bezplatné ubytovanie, strava, lekárska starostlivosť, psychologické poradenstvo a právna pomoc.

Ak ste sa stali obeťou obchodovania s ľuďmi, môžete sa ubytovať v centre na ochranu obetí. V súlade so zákonom je ubytovanie k dispozícii najviac na obdobie 90 dní, ale súd môže predĺžiť váš pobyt až do skončenia konania. Zasadnutia súdu v prípadoch, ktoré sa týkajú obchodovania s deťmi, sú neverejné. Navyše v takýchto prípadoch sa maloleté osoby mladšie ako 14 rokov vypočúvajú v prítomnosti psychológa a zástupcu Generálneho riaditeľstva pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa.

Ak ste presvedčení o tom, že ste v nebezpečenstve, mali by ste informovať príslušníka polície, prokurátora alebo sudcu a poskytnúť im čo najviac informácií. Uvedené opatrenia sú k dispozícii v štádiu vyšetrovania trestného činu aj počas súdneho konania.

Kto mi môže poskytnúť ochranu?

Ochranu vám poskytne rumunská polícia.

Môže niekto posúdiť môj prípad a zistiť, či mi zo strany páchateľa hrozí ďalšie nebezpečenstvo?

S cieľom zabrániť druhotnej viktimizácii sa váš prípad posúdi čo najskôr po vašej identifikácii, aby bol počet vyhlásení a lekárskech/psychologických /sociálnych posudkov čo najnižší.

Útvary na podporu obetí/poskytovatelia služieb na podporu obetí vám poskytnú poradenstvo o rizikách súvisiacich so zastrašovaním a odvetnými opatreniami. S cieľom zabrániť riziku súvisiacemu so zastrašovaním a odvetnými opatreniami sa môžete dočasne ubytovať v rezidenčných centrách.

Ak ste ohrozený aj po skončení trestného procesu, justičné orgány posúdia, či by ste mali byť zaradený do programu na ochranu svedkov, pokiaľ ešte nie ste súčasťou tohto programu.

Ak ste sa stali obeťou obchodovania s ľuďmi, násillia spáchaného blízkou osobou, organizovanej trestnej činnosti, terorizmu alebo inej kategórie trestných činov, považujete sa za zraniteľnú obeť a bude vám poskytnutá ochrana v súlade s právnymi predpismi týkajúcimi sa ohrozených alebo zraniteľných svedkov.

Môže niekto posúdiť môj prípad a zistiť, či mi hrozí ďalšie nebezpečenstvo zo strany systému trestného súdnictva (počas vyšetrovania a súdneho konania)?

Áno, váš prípad sa môže posúdiť. Napríklad ak ste sa stali obeťou určitých kategórií trestných činov (domáce násillie, znásilnenie, sexuálne napadnutie atď.) budú vás vypočúvať len osoby rovnakého pohlavia, ak o to požiadate.

Druhý výsluch obete sa uskutoční iba vtedy, ak je to nevyhnutne potrebné na účely trestného konania, aby sa zabránilo ďalšej ujme.

S cieľom zabrániť druhotnej viktimizácii spôsobenej opakovaným vypočúvaním obete justičnými orgánmi sa v zákonoch o trestnom konaní takisto vyžaduje, aby sa poškodená osoba, ktorá oznámila trestný čin, vypočula hneď alebo ak to nie je možné, bez zbytočného odkladu po podaní oznámenia.

Obete trestných činov majú na súde k dispozícii osobitné čakárne.

Aká ochrana sa môže poskytnúť veľmi zraniteľným obetiam?

Ak ste zraniteľná obeť, môžete využiť ochranné opatrenia opísané v predchádzajúcich odpovediach, ktoré sa týkajú ochrany svedkov.

Som maloletá osoba. Mám nejaké osobitné práva?

V prípade dieťaťa, ktoré sa stalo obeťou vykorisťovania, násillia, zneužívania, zanedbania, zlého zaobchádzania alebo akéhokoľvek iného trestného činu, môže každá osoba vrátane obete oznámiť trestný čin polícii.

Maloleté osoby sa od začiatku považujú za zraniteľné obeť a orgány im poskytnú informácie o ochranných opatreniach, ktoré môžu využiť.

Osobitné útvary v rámci Generálnych riaditeľstiev pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa, ktoré zodpovedajú za intervenciu v prípadoch zneužívania, zanedbania, obchodovania, migrácie a repatriácie, posúdia situáciu detí, ktoré sú obeťami násillia, a poskytnú im podporu a ochranu v zmysle zákona.

Maloleté osoby môžu získať pomoc od Národného úradu pre ochranu práv detí a osvojenie.

Zneužitie alebo zanedbanie dieťa alebo dieťa, na ktorom bola spáchaná akákoľvek forma násillia, môže byť v rámci núdzového opatrenia dočasne umiestnené do inej rodiny, k pestúnovi alebo do osobitného centra.

Ak ste boli predvolaný, aby ste sa dostavili pred vyšetrovacie orgány, a ste mladší ako 14 rokov, musia vás sprevádzať vaši rodičia alebo zákonný zástupca.

Ak sú aj vaši rodičia alebo poručníci účastníkmi trestného konania alebo môžu mať záujem ovplyvňovať vaše vyhlásenie, výsluch sa uskutoční za prítomnosti príbuzného alebo inej osoby určenej príslušníkom polície/prokurátorom/sudcom.

Okrem toho môžu justičné orgány rozhodnúť, že na výsluchu by sa mal zúčastniť psychológ, aby vám počas výsluchu pomáhal. V tejto súvislosti môžete požiadať o pomoc justičné orgány.

Výsluch sa musí zaznamenať. Ak to nie je možné, musí to byť uvedené vo vašom vyhlásení, pričom sa musia uviesť dôvody.

Môže vás vypočúvať tá istá osoba v miestnostiach osobitne navrhnutých/upravených na tento účel, ak je to možné.

Pri vyšetrovaní niektorých kategórií trestných činov môžu viesť výsluchy osoby rovnakého pohlavia ako obeť. Môže vás takisto sprevádzať osoba, ktorú si vyberiete.

Počas celého konania máte nárok na zákonného zástupcu. Ak nemáte právneho poradcu, súd vám pomôže pri jeho hľadaní. Ak si vaša rodina nemôže dovoliť zaplatiť za služby poradcu, máte nárok na bezplatnú právnu pomoc.

V prípadoch, ktoré sa týkajú trestných činov súvisiacich s obchodovaním s ľuďmi, sa maloleté osoby mladšie ako 14 rokov vypočúvajú v prítomnosti aspoň jedného rodiča alebo iného zákonného zástupcu. Okrem toho sa musí predvolať aj psychológ a zástupca Generálneho riaditeľstva pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa.

Môj rodinný príslušník zomrel v dôsledku trestného činu. Aké sú moje práva?

V tomto prípade ste obeťou trestného činu a máte nárok na všetky služby podpory a ochrany uvedené v predchádzajúcich odpovediach vrátane informovania, psychologického poradenstva, právnej pomoci, nasmerovania na služby zdravotnej starostlivosti, služieb sociálneho začlenenia/opätovného začlenenia atď.

Manžel (manželka), deti a osoby závislé od osoby, ktorá zomrela v dôsledku vraždy a mimoriadne závažnej vraždy, ako je uvedené v článkoch 188 a 189 Trestného zákona, ako aj v dôsledku úmyselných trestných činov s následkom smrti obete, majú nárok na bezplatnú právnu pomoc a finančnú náhradu od štátu.

Bezplatná právna pomoc je k dispozícii aj v prípade ďalších kategórií trestných činov, ak mesačný príjem obete na člena rodiny nepresahuje hrubú národnú minimálnu základnú mzdu stanovenú na rok, v ktorom sa podáva žiadosť o bezplatnú právnu pomoc.

Môj rodinný príslušník bol obeťou trestného činu. Aké sú moje práva?

Pozri predchádzajúcu odpoveď.

Môžem mať prístup k mediálnym službám? Za akých podmienok? Budem počas mediácie v bezpečí?

Mediácia je možná v prípade trestných činov, ktoré sa v zmysle trestného práva považujú za menej závažné. Postup sa môže uplatniť len vtedy, ak vy aj páchatel súhlasíte s účasťou na mediácii. V priebehu mediálneho postupu dostanete pozvanie na viacero stretnutí s páchatateľom, aby ste zistili, či je možné dosiahnuť zmierenie. Osoba, ktorá sa nazýva mediátor, bude tieto stretnutia viesť. Ak na konci postupu uzavriete s páchatateľom dohodu, môžete svoje trestné oznámenie stiahnuť a prípad sa uzavrie. Ak sa postup neskončí úspešne, trestné konanie pokračuje, ako keby sa mediácia neuskutočnila.

Kde sa môžem oboznámiť s právnym predpisom, v ktorom sú stanovené moje práva?

Zákon č. 135/2010 o Trestnom poriadku v znení zmien (*Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală*)

Zákon č. 678/2001 o predchádzaní obchodovaniu s ľuďmi a boji proti nemu v znení zmien (*Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane*)

Rozhodnutie vlády č. 1216/2001 o schválení Národného akčného plánu na boj proti obchodovaniu s ľuďmi (*Hotărârea de Guvern nr. 1216/2001 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru combaterea traficului de ființe umane*)

Zákon č. 211/2004 o určitých opatreniach na zabezpečenie ochrany obetí trestných činov v znení zmien (*Legea 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor*)

Rozhodnutie vlády č. 1238 z 10. októbra 2007 o schválení vnútroštátnych osobitných noriem pre služby odbornej pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi (*Hotărârea Guvernului nr. 1238 din 10 octombrie 2007 pentru aprobarea Standardelor naționale specifice pentru serviciile specializate de asistență a victimelor traficului de persoane*)

Zákon č. 217/2003 o predchádzaní domácejmu násiliu a boji proti nemu v znení zmien (*Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie*)

Zákon č. 272/2004 o ochrane a presadzovaní práv detí v znení zmien (*Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*)

Zákon č. 682/2002 o ochrane svedkov v znení zmien (*Legea 682/2002 privind protecția martorilor*)

Zákon č. 192/2006 o mediácii a organizácii povolania mediátora v znení zmien (*Legea 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator*)

Posledná aktualizácia: 18/10/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

Ako môžem trestný čin oznámiť?

Ak ste sa stali obeťou trestného činu, môžete to oznámiť na polícii (alebo prokurátorovi) ústne alebo písomne. Môžete takisto požiadať inú osobu, aby za vás oznámila trestný čin, ale tejto osobe musíte poskytnúť písomné splnomocnenie. Písomné a podpísané splnomocnenie sa pripojí k spisu.

Trestný čin môže oznámiť jeden z manželov v mene druhého manžela alebo dospelé dieťa v mene rodičov. Ak dieťa, ktoré je stále maloletým, oznámi trestný čin, oznámenie môže podať zástupca dieťaťa alebo so súhlasom takéhoto zástupcu.

Ak sa rozhodnete oznámiť trestný čin ústne, musíte ísť na policajnú stanicu. Príslušník polície, ktorý prijal vaše oznámenie, ho zapíše do správy a požiada vás, aby ste ju podpísali. Písomné oznámenia musia byť takisto podpísané.

Vaše oznámenie musí obsahovať vaše meno, zamestnanie, adresu vášho bydliska a podrobný opis toho, čo sa stalo. Ak poznáte totožnosť páchatela, musíte poskytnúť všetky informácie, ktoré o ňom máte, ako aj všetky dôkazy týkajúce sa udalosti. V priebehu vyšetrovania trestného činu môžete poskytnúť aj doplňujúce informácie k tomuto prípadu.

Ak nehovoríte alebo nerozumiete rumunsky, môžete podať oznámenie v jazyku, ktorému rozumiete, a toto oznámenie sa justičnému orgánu preloží. V tomto prípade môžete požiadať, aby každé predvolanie, ktoré dostanete, bolo vyhotovené v jazyku, ktorému rozumiete.

Ak ste obeťou domáceho násillia, môžete požiadať o vydanie predbežného ochranného príkazu políciou alebo požiadať príslušný súd o vydanie ochranného príkazu. To znamená, že musíte vyplniť štandardnú žiadosť, ktorá sa podáva okresnému súdu (*judecătoria*) s právomocou podľa miesta vášho bydliska.

Žiadosť možno podať osobne alebo, ak s tým súhlasíte, osobou zo sociálnych služieb, ktorá sa zaoberá násillím v rodine, alebo prokurátorom alebo policajtom.

Ako môžem zistiť, ako sa daný prípad rieši?

Po vašom oznámení policajné orgány postúpia prípad prokurátorovi a prideliť sa mu jedinečné číslo.

Po oznámení trestného činu môžete skontrolovať priebeh vášho prípadu prostredníctvom písomnej žiadosti na tento účel, pričom uvediete adresu v Rumunsku alebo emailovú adresu alebo adresu na elektronický prenos správ, kde by mali orgány zaslať informácie.

Ak sa prokurátor rozhodne podať návrh na začatie súdneho konania, máte právo nahliadnuť do spisu v priestoroch súdu počas súdneho konania. Okrem toho budete predvolaný, aby ste sa dostavili na súd.

Mám nárok na právnu pomoc (počas vyšetrovania alebo súdneho konania)? Aké sú podmienky?

Ak ste poškodená osoba, máte nárok na poskytnutie právnej pomoci alebo na zastúpenie.

a) Počas trestného konania máte nárok na pomoc právneho zástupcu podľa vlastného výberu, ktorého si zaplatíte. V prípade odsúdenia páchatela budete môcť od neho vymáhať výdavky vynaložené na vášho právneho poradcu.

b) Ak si želáte, môžete sa počas trestného konania nechať zastúpiť, pokiaľ vaša prítomnosť nie je povinná alebo prípadne ak to prokurátor, sudca alebo súd považujú za nevyhnutné (napr. na účely výsluchu).

c) V určitých prípadoch je možné počas trestného konania poskytnúť právnu pomoc bezplatne:

ak sa prokurátor alebo sudca domnieva, že nie ste schopní sa sám obhajovať a nemáte zaplateného právneho poradcu,

ak ste maloletá osoba a ešte ste nezískali plnú spôsobilosť na právne úkony (z titulu manželstva alebo súdneho rozhodnutia),

na požiadanie, ak ste sa stali obeťou niektorého z týchto trestných činov: pokus o vraždu a pokus o mimoriadne závažnú vraždu, ublíženie na zdraví, úmyselné trestné činy s následkom ublíženia na zdraví obete (význam ublíženia na zdraví sa definuje v Trestnom zákonníku), znásilnenie, sexuálny útok, sexuálny styk s maloletou osobou a sexuálne zneužitie maloletých osôb,

na požiadanie, ak ste manžel, rodič alebo iná osoba závislá od obete, ktorá zomrela v dôsledku vraždy, mimoriadne závažnej vraždy alebo iného úmyselného trestného činu,

na požiadanie, ak ste sa stali obeťou iných trestných činov, ako sú uvedené, a ak váš mesačný príjem určený na člena rodiny nie je vyšší ako zákonom stanovená hrubá minimálna mzda. Žiadosť o bezplatnú právnu pomoc by sa mala podať na súde, v ktorého pôsobnosti máte bydlisko.

V takýchto prípadoch je bezplatná právna pomoc k dispozícii len v prípade, ak ste oznámili trestný čin polícii alebo prokurátorovi do 60 dní od spáchania trestného činu alebo, ak ste nemohli oznámiť trestný čin, do 60 dní od konca okolností, ktoré vám zabránili oznámiť trestný čin. Ak ste nemohli trestný čin oznámiť, 60 dní plynie od dátumu, keď sa zistí koniec okolností, ktoré vám bránili oznámiť trestný čin.

Ak chcete získať bezplatnú právnu pomoc, musíte podať žiadosť prokurátorovi alebo prípadne súdu, ktorý podnikne požadované kroky. Bezplatná právna pomoc je vám k dispozícii až do konca trestného konania.

Mám nárok na náhradu výdavkov (v súvislosti s účasťou na vyšetrovaní/súdnom konaní)? Aké sú podmienky?

Môžete žiadať náhradu svojich právnych výdavkov. Súd rozhodne o tom, aká časť vašich výdavkov sa musí uhradiť a kto ju uhradí.

Ak sa zúčastníte konania ako poškodená osoba alebo občiansky účastník (ak je prípustná vaša občianskoprávna žaloba prípustná) a obžalovaný sa uzná za vinného (aj keď z určitých dôvodov nie je odsúdený na výkon trestu), zaviazá sa uhradiť vaše právne výdavky.

Môžem podať opravný prostriedok, ak je môj prípad uzavretý ešte pred tým, ako sa dostane na súd?

Ak sa prokurátor rozhodne uzavrieť prípad bez toho, aby ho predložil na súd, môžete sa odvolať proti jeho rozhodnutiu do 20 dní od doručenia kópie jeho rozhodnutia. Vaše odvolanie musíte podať nadriadenému prokurátorovi.

Ak nadriadený prokurátor zamietne vaše odvolanie, proti rozhodnutiu nadriadeného prokurátora sa môžete odvolať sudcovi prejudiciálnej komory príslušného súdu.

Môžem sa zúčastniť na súdnom konaní?

Na súdnom konaní sa môžete zúčastniť napríklad:

ako obeť (poškodená osoba)

Ak ste utrpeli zranenia spôsobené trestným činom, môžete sa zúčastniť na konaní ako obeť a máte nárok na niekoľko procesných práv, ako sa uvádza nižšie.

ako svedok

Ak sa nechcete zúčastniť na trestnom konaní ako poškodená osoba, mali by ste informovať justičný orgán, ktorý sa zaoberá vašim prípadom a ktorý v prípade, ak to považuje za potrebné, vás môže stále predvolať, aby ste boli vypočutý ako svedok. Ak ste predvolaný, aby ste boli vypočutý ako svedok, musíte sa dostaviť a oznámiť všetko, čo o udalosti viete.

ako občiansky účastník

Ak chcete uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom, musíte podať občianskoprávnu žalobu, čím sa stanete občianskym účastníkom v trestnom konaní.

Vo všeobecnosti sú súdne pojednávania prístupné verejnosti a môžete sa na nich zúčastniť bez ohľadu na vaše postavenie v konaní. Súd sa však môže rozhodnúť uskutočniť neverejnú pojednávania, ak existujú dostatočné dôvody pre toto rozhodnutie. V takom prípade sa budete môcť zúčastniť, len ak ste poškodená osoba alebo občiansky účastník.

Vaša prítomnosť v súdnej sieni je povinná len vtedy, ak ste predvolaný na výsluch (napríklad ako svedok).

Aká je moje oficiálna úloha v súdnom systéme? Môžem napríklad byť (alebo sa môžem rozhodnúť byť): obeťou, svedkom, občianskym účastníkom alebo súkromným žalobcom?

Ak ste sa stali obeťou trestného činu, môžete mať v súdnom systéme jedno z týchto postavení:

obeť (poškodená osoba)

Ak ste utrpeli zranenia spôsobené trestným činom, môžete sa zúčastniť na konaní ako obeť a máte nárok na niekoľko procesných práv, ako sa uvádza nižšie.

Občiansky účastník

Ak chcete uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom, môžete podať občianskoprávnu žalobu, čím sa stanete občianskym účastníkom v trestnom konaní.

Svedok

Ak sa nechcete zúčastniť na trestnom konaní ako poškodená osoba, mali by ste informovať justičný orgán, ktorý sa zaoberá vašim prípadom a ktorý v prípade, ak to považuje za potrebné, vás môže stále predvolať, aby ste boli vypočutý ako svedok. V tomto prípade budete predvolaný na výsluch a budete požiadaný o poskytnutie podrobných informácií o udalosti. Vaša prítomnosť počas výsluchu je povinná vždy, keď ste na tento účel predvolaný.

Aké sú potom moje práva a povinnosti?

Ak sa zúčastníte trestného konania *ako poškodená osoba alebo občiansky účastník*, máte niekoľko procesných práv:

V štádiu vyšetrovania trestného činu:

máte nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom. Na tento účel je nutné, aby ste sa stali občianskym účastníkom v trestnom konaní alebo aby ste podali samostatnú občianskoprávnu žalobu. Občianskym účastníkom sa môžete stať kedykoľvek v priebehu trestného vyšetrovania.

Aby ste sa stali občianskym účastníkom v konaní, musíte požiadať buď ústne príslušníka polície alebo prokurátora, alebo podať písomnú žiadosť príslušníkovi polície alebo prokurátorovi, ktorí sa vašim prípadom zaoberajú. V žiadosti by malo byť uvedené, akého odškodnenia sa domáhate, dôvody a súvisiace dôkazy.

Počas prvého výsluchu vás prokurátor alebo príslušník polície informujú o tom, že sa môžete stať občianskym účastníkom v konaní.

máte nárok žiadať náhradu právnych výdavkov. Súd rozhodne o tom, aká časť vašich výdavkov sa musí uhradiť a kto ju uhradí.

Ak sa zúčastníte konania ako poškodená osoba alebo občiansky účastník (ak je prípustná vaša občianskoprávna žaloba prípustná) a obžalovaný sa uzná za vinného (aj keď z určitých dôvodov nie je odsúdený na výkon trestu), zaviazá sa uhradiť vaše právne výdavky.

máte nárok získať informácie o priebehu vyšetrovania a v prípade, ak sa prokurátor rozhodne nepostúpiť prípad súdu, aj kópiu tohto rozhodnutia. Za týmto účelom musíte podať žiadosť príslušníkovi polície alebo prokurátorovi, ktorý sa zaoberá vašim prípadom, a uviesť adresu v Rumunsku, e-mailovú adresu alebo adresu inej elektronickej schránky na správy na účely zaslania informácií. Ak sa prokurátor rozhodne postúpiť prípad súdu na súdne konanie, budete predvolaný na súd.

máte nárok na tlmočnicke a prekladateľské služby, ak nehovoríte alebo nerozumiete rumunsky. Počas trestného konania budete mať k dispozícii bezplatné služby tlmočníka, ak nehovoríte rumunsky.

počas trestného konania máte nárok na pomoc advokáta. V osobitných prípadoch (napríklad, keď sa prokurátor domnieva, že nie ste schopní sa sám obhajovať alebo ste maloletou osobou a ešte ste nezískali plnú spôsobilosť na právne úkony, ak ste obeťou niektorých trestných činov, ak váš príjem je nižší ako určitá hranica atď. – pozri odpoveď na predchádzajúcu otázku), máte nárok na bezplatnú právnu pomoc.

máte nárok nechať sa zastúpiť počas trestného konania, pokiaľ vaša prítomnosť nie je povinná alebo prípadne, ak to prokurátor, sudca alebo súd považujú za nevyhnutné (napr. na účely výsluchu).

vy alebo váš právny poradca môžete nahliadnuť do spisu. Nahliadnutie do vášho spisu však bude podliehať osobitným pravidlám, ktoré oznámi podateľňa úradu prokurátora.

máte nárok byť predvolaný na výsluch príslušníkom polície alebo prokurátorom, ktorí sa vašim prípadom zaoberajú. Počas výsluchu môžete požiadať, aby vás sprevádzal váš zákonný zástupca, ak nejakého máte, a osoba, ktorú si vyberiete a ktorej prítomnosť počas výsluchu považujete za užitočnú. Justičný

orgán môže zamietnuť vašu žiadosť len z oprávnených dôvodov.

Keď oznámite trestný čin, ktorý bol proti vám spáchaný, justičný orgán vás musí hneď vypočuť. Ak to nie je možné, mali by ste byť vypočutý čo najskôr po oznámení trestného činu.

Ak ste obeťou domáceho násilia, znásilnenia alebo iných druhov sexuálneho útoku, zlého zaobchádzania s maloletými osobami, obťažovania, sexuálneho obťažovania, ako aj v akýchkoľvek iných prípadoch, keď je potrebné chrániť vaše súkromie, môžete požiadať o vypočutie osobou rovnakého pohlavia, ako ste vy. Justičný orgán môže zamietnuť vašu žiadosť len z oprávnených dôvodov.

máte nárok predložiť dôkazy a akékoľvek iné tvrdenia týkajúce sa vyriešenia prípadu. Môžete to urobiť počas výsluchu alebo v samostatnej žiadosti podanej justičnému orgánu, ktorý váš prípad rieši.

ak bol páchateľ vzatý do väzby a potom prepustený, máte právo byť informovaný o jeho prepustení. Počas vášho prvého výsluchu budete o tomto práve informovaný a spýtajú sa vás, či chcete byť o prepustení páchatelia informovaný.

proti úkonom uskutočneným v súvislosti s vaším prípadom sa môžete odvolať. Odvolanie sa podáva prokurátorovi, ktorý prípad rieši, ak úkon vykonal príslušník polície, alebo nadriadenému prokurátorovi, ak úkon vykonal prokurátor, ktorý sa vaším prípadom zaoberá.

Ak sa odvoláte proti rozhodnutiu prokurátora o ukončení trestnej veci a vaše odvolanie sa zamietne, môžete sa odvolať proti tomuto rozhodnutiu sudcovi predbežnej komory.

Počas konania pred súdom:

máte nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom. Na tento účel je nutné, aby ste sa stali občianskym účastníkom v trestnom konaní alebo aby ste podali samostatnú občianskoprávnu žalobu.

Ak ste sa zúčastnili na vyšetrovaní trestného činu ako občiansky účastník, môžete si zachovať rovnaké postavenie ako v priebehu súdneho konania.

Ak ste sa zatiaľ nezúčastnili na vyšetrovaní trestného činu ako občiansky účastník, môžete sa stále stať občianskym účastníkom v súdnom konaní pred začatím vyšetrovania. Ak ste predvolaný na prvé súdne pojednávanie, budete o tejto skutočnosti informovaný.

Môžete ústne požiadať o to, aby ste sa stali občianskym účastníkom v súdnom konaní ústne na súde, alebo podať v tomto zmysle písomnú žiadosť. V žiadosti by malo byť uvedené, akého odškodnenia sa domáhate, dôvody a súvisiace dôkazy.

máte nárok žiadať náhradu právnych výdavkov. Súd rozhodne o tom, aká časť vašich výdavkov sa musí uhradiť a kto ju uhradí.

Ak sa zúčastníte konania ako poškodená osoba alebo občiansky účastník (ak je prípustná vaša občianskoprávna žaloba prípustná) a obžalovaný sa uzná za vinného (aj keď z určitých dôvodov nie je odsúdený na výkon trestu), zaviazá sa uhradiť vaše právne výdavky.

máte nárok na tmočnícke a prekladateľské služby, ak nehovoríte alebo nerozumiete rumunsky. Počas trestného konania budete mať k dispozícii bezplatné služby tmočníka, ak nehovoríte rumunsky.

počas trestného konania máte nárok na pomoc advokáta. V osobitných prípadoch (napríklad, keď sa prokurátor domnieva, že nie ste schopní sa sám obhajovať alebo ste maloletou osobou a ešte ste nezískali plnú spôsobilosť na právne úkony, ak ste obeťou niektorých trestných činov, ak váš príjem je nižší ako určitá hranica atď. – pozri odpoveď na predchádzajúcu otázku), máte nárok na bezplatnú právnu pomoc.

máte nárok nechať sa zastúpiť počas trestného konania, pokiaľ vaša prítomnosť nie je povinná alebo prípadne, ak to prokurátor, sudca alebo súd považujú za nevyhnutné (napr. na účely výsluchu).

vy alebo váš právny poradca môžete nahliadnuť do spisu. Nahliadnutie do vášho spisu však bude podliehať osobitným pravidlám, ktoré oznámi podateľňa súdu.

máte nárok byť počas súdneho konania vypočutý. Súd vás predvolá na pojednávanie a bude vám klásť otázky týkajúce sa trestného činu. Budete požiadaný, aby ste si spomenuli na všetko, čo si o udalosti pamätáte.

máte právo klásť otázky obžalovanému, svedkom a znalcom počas ich vypočúvania.

máte nárok podávať námietky a robiť závery týkajúce sa trestných vecí v tomto prípade.

máte nárok predložiť dôkazy a akékoľvek iné tvrdenia týkajúce sa vyriešenia prípadu.

ak bol páchateľ vzatý do väzby alebo odsúdený na výkon trestu, máte nárok byť informovaný o jeho prepustení. Ak ste pri vašom prvom výsluchu počas vyšetrovania trestného činu, keď ste boli informovaný o práve byť informovaný o prepustení páchatelia, o uplatnenie tohto práva nepožiadali, môžete oň stále požiadať v priebehu súdneho konania ústne pred súdom alebo písomne.

ak bude rozhodnutie k dispozícii, oznámi sa vám a máte právo sa proti nemu odvolať.

Poškodená osoba alebo občiansky účastník, alebo svedok v trestnom konaní má niekoľko povinností vyplývajúcich z potreby justičných orgánov zistiť v danom prípade pravdu a vyvodiť voči páchatelovi zodpovednosť:

povinnosť dostaviť sa pred príslušníka polície, prokurátora alebo sudcu vždy, keď vás predvolajú vypovedať.

povinnosť vypovedať o všetkom, čo vo vzťahu k udalosti viete; mali by ste si byť vedomý toho, že ak pred justičným orgánom uvediete nepravdivé informácie, môžete byť obvinený a odsúdený za krivú prisahu. Ako manžel alebo blízky príbuzný podozrivého/obžalovaného môžete odmietnuť urobiť vyhlásenie. Môžete takisto odmietnuť odpovedať, ak sa otázky týkajú služobného tajomstva, ktoré musíte zachovávať, v prípadoch, keď je to pre justičné orgány závažné.

povinnosť informovať justičné orgány o akejkolvek zmene adresy, aby vás mohli predvolať a zaslať vám akékoľvek budúce oznámenia týkajúce sa konania. musíte mať slušné správanie a preukázať náležitú úctu k vážnosti pojednávania. V opačnom prípade súd môže nariadiť, aby ste boli vylúčený zo súdnej siene.

V priebehu vyšetrovania trestného činu a počas súdneho konania máte nárok na ochranné opatrenia, ak sa súdne orgány domnievajú, že by ste mohli byť v nebezpečenstve alebo ak ste sa stali obeťou niektorého trestného činu, ktorý by mohol mať vplyv na vaše súkromie alebo dôstojnosť.

Je veľmi dôležité, aby ste vedeli, že ak sa súdne orgány domnievajú, že v dôsledku informácií, ktoré ste poskytli, alebo z iných príčin by ste mohli byť v nebezpečenstve alebo by to mohlo mať vplyv na vaše súkromie alebo dôstojnosť, môžu buď na vašu žiadosť, alebo z vlastnej iniciatívy (*ex officio*), prijať určité opatrenia na zabezpečenie vašej ochrany, ako napríklad:

poskytnutie sledovania alebo ochrany vášho bydliska alebo dočasného bývania,

poskytnutie sprievodu a ochrany pre vás alebo pre členov vašej rodiny počas cestovania,

ochrana údajov o vašej totožnosti,

vaše vypočúvanie prostredníctvom audiovizuálnych prostriedkov s deformáciou vášho hlasu a vzhľadu bez požiadavky na vašu prítomnosť, ak ostatné opatrenia nie sú postačujúce,

vedenie súdneho zasadnutia počas vášho výsluchu v tajnosti,

Ak to sudca považuje za nevyhnutné pre vašu ochranu počas súdneho konania, môže rozhodnúť o tom, že pojednávanie bude neverejné. Aj vy môžete požiadať sudcu, aby vyhlásil pojednávanie za neverejné.

V priebehu súdneho konania môže súd okrem toho zakázať akékoľvek uverejňovanie textov, kresieb, fotiek alebo obrázkov, ktoré by mohli odhaliť vašu totožnosť.

Ak ste *svedok*, máte nárok aj na iné osobitné prostriedky na ochranu svedka. Ak sa domnievate, že ste v nebezpečenstve, mali by ste informovať príslušníka polície, prokurátora alebo sudcu a poskytnúť im čo najviac informácií.

Môžem počas súdneho konania predniesť vyhlásenie alebo predložiť dôkazy? Aké sú podmienky?

Áno. Ak ste sa rozhodli zúčastniť súdneho konania, prokurátor/príslušník polície aj sudca vás môžu vypočuť ako poškodenú osobu alebo ako občianskeho účastníka.

Prokurátor alebo príslušník polície vás predvolajú, aby ste na účely vypočutia boli prítomný v priestoroch polície alebo prokuratúry, a počas súdneho konania budete predvolaný vypovedať v rámci konania.

Aké informácie mi budú poskytnuté počas súdneho konania?

Počas vyšetrovania trestného činu vám môžu byť poskytnuté informácie o stave konania v danom prípade a kópia podrobného rozhodnutia prokurátora týkajúceho sa vhodnosti postúpenia prípadu na súd. Za týmto účelom musíte podať žiadosť príslušníkovi polície alebo prokurátorovi, ktorý sa zaoberá vašim prípadom, a uviesť adresu v Rumunsku, e-mailovú adresu alebo adresu inej elektronickej schránky na správy na účely zaslania informácií.

Počas súdneho konania budete predvolaný na prvé pojednávanie a informovaný o tom, že sa môžete stať občianskym účastníkom v konaní. Nedostanete žiadne ďalšie predvolania na ďalšie pojednávanie. Dostavením sa na súdne pojednávania alebo nahliadnutím do spisu získate informácie o stave konania v danom prípade a o ďalších termínoch pojednávania. Budete však predvolaný vždy, keď budete musieť byť vypočutí.

Kópia rozhodnutia sa vám doručí, hneď ako bude k dispozícii.

Ak nerozumiete rumunsky, zápisnica z rozhodnutia (správa z rozsudku súdu bez rozsiahleho odôvodnenia) sa vám doručí v jazyku, ktorému rozumiete.

Odôvodnenie sa vám poskytne v rumunčine a môžete využiť tlmočnické služby, ktoré sú k dispozícii, aby vám to preložili.

Budem môcť získať prístup k súdnym spisom?

Áno, vy alebo váš právny poradca môžete nahliadnuť do spisu. Aby ste to mohli urobiť, musíte ísť do podateľne prokuratúry alebo súdu, kde sa váš spis uchováva, a v tejto súvislosti podať žiadosť.

Nahliadnutie do vášho spisu však bude podliehať osobitným pravidlám, ktoré vám oznámi na podateľni.

Máte nárok na poskytnutie informácií o podmienkach a postupe, ktorým sa riadi prijatie svedka do programu na ochranu svedkov.

Posledná aktualizácia: 18/10/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

3 - Moje práva po skončení súdneho konania

Môžem sa odvolať proti rozhodnutiu súdu?

Súdne konanie sa skončí rozhodnutím súdu (rozsudkom), ktoré môže viesť k: odsúdeniu alebo oslobodeniu obžalovaného, upusteniu od potrestania alebo k jeho odloženiu alebo k ukončeniu trestného konania. Rozhodnutie sa oznámi na verejnom súdnom pojednávaní. Ak ste sa zúčastnili na súdnom konaní ako obeť a/alebo poškodený, kópia súdneho rozhodnutia sa vám doručí poštou.

Ak nie ste spokojný so súdnym rozhodnutím, môžete sa proti nemu odvolať. Odvolanie môžete podať len vtedy, ak ste sa zúčastnili na súdnom konaní ako obeť alebo poškodený.

Môžete sa odvolať aj ako svedok, ale len vo vzťahu k náhrade zákonných výdavkov a náhrad, na ktoré máte nárok.

Ak ste obeťou alebo poškodeným, lehota na podanie odvolania je 10 dní od doručenia kópie rozhodnutia.

Ak ste vystupovali ako svedok, môžete podať odvolanie hneď po vynesení rozhodnutia o zákonných výdavkoch a náhradách, ale najneskôr do 10 dní od rozhodnutia, ktorým sa o prípade rozhodlo, alebo prípadne od oznámenia rozhodnutia o zákonných výdavkoch a náhradách.

Odvolanie sa musí podať v písomnej forme a musí byť podpísané. Odvolania sa podávajú rovnakému súdu, proti ktorého rozhodnutiu sa odvolávate.

Po doručení odvolania ho súd postúpi súdu vyššieho stupňa, ktorý je spôsobilý zaoberať sa ním. Kópia súdneho rozhodnutia bude obsahovať informácie o tom, kedy a kde môžete podať odvolanie.

Aké sú moje práva po odsúdení páchateľa?

Rozsudok nadobudne účinnosť po vyčerpaní všetkých možností na odvolanie. Vaše postavenie v konaní sa skončí po nadobudnutí účinnosti rozsudku. Ak ste počas konania boli zaradení do programu na ochranu svedkov, môžete ho naďalej využívať, kým súd nerozhodne, že už nie ste v nebezpečenstve.

Mám po skončení súdneho konania nárok na podporu alebo ochranu? Na aké dlhé obdobie?

Niektoré podporné opatrenia sa poskytujú počas súdneho konania alebo počas pevne stanoveného obdobia, zatiaľ čo iné sa poskytujú na základe osobitných potrieb obete.

Bezplatná právna pomoc obetiam trestných činov sa poskytuje počas celého súdneho konania.

Obete obchodovania s ľuďmi môžu využiť obdobie na uzdravenie a reflexiu v trvaní najviac 90 dní, počas ktorých majú právo na psychologické poradenstvo, lekársku a sociálnu pomoc, lieky, stravu a na požiadanie ubytovanie v chránených centrách alebo domoch, pričom sú informované o uplatniteľných súdnych a administratívnych postupoch.

Cudzí štátni príslušníci, v prípade ktorých existuje vážne podozrenie, že sa stali obeťami obchodovania s ľuďmi, môžu takisto využiť obdobie na uzdravenie a reflexiu v trvaní najviac 90 dní, počas ktorých sa im na žiadosť justičného orgánu vydá povolenie zostať na území Rumunska, pričom ich možno ubytovať vo vyhradených zariadeniach. Počas obdobia na uzdravenie alebo po ňom možno vydať aj dočasné povolenie na pobyt na území Rumunska.

V prípade obetí domáceho násillia sa vydáva ochranný príkaz najviac na šesť mesiacov.

V prípade svedka zaradeného do programu na ochranu svedkov môže platnosť ochranného opatrenia pokračovať aj po skončení súdneho konania, ale keď sa konanie skončí, systém sa prehodnotí a prispôbi novému situácii. O dĺžke trvania tejto ochrany rozhodne súd.

Aké informácie mi budú poskytnuté, ak je páchateľ odsúdený?

Ak ste po odsúdení páchateľa požiadali o prístup ku kategóriám informácií, ako je druh a dĺžka trvania trestu (rozsudok sa vydá na verejnom zasadnutí a následne sa vám doručí), informácie v prípade útoku, informácie v prípade prepustenia za akýchkoľvek podmienok, tieto informácie vám môžu byť poskytnuté.

Budem informovaný o tom, ak bude páchateľ prepustený (vrátane predčasného alebo podmieneného prepustenia) alebo unikne z väzenia?

Áno, budete informovaný o prepustení páchateľa alebo o jeho úteku z väzenia, ak ste o to na vyzvanie justičných orgánov požiadali. Pozri uvedenú odpoveď.

Budem sa podieľať na rozhodnutí o podmienenečnom prepustení alebo podmienenom treste? Môžem napríklad predniesť vyhlásenie alebo podať odvolanie?

Vaša úloha v trestnom konaní sa skončí, keď rozhodnutie súdu (o odsúdení alebo oslobodení obžalovaného, upustení od výkonu trestu alebo o jeho odložení, alebo o zastavení trestného stíhania) nadobudne právoplatnosť.

Na postupe prepustenia páchateľa alebo jeho podmienenečného prepustenia sa nebudete podieľať.

Posledná aktualizácia: 18/10/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

4 - Náhrada škody

Aký je postup na uplatnenie nároku na náhradu škody od páchatela? (napr. súdne konanie, občianskoprávna žaloba, adhézne konanie)

Nárok na náhradu škody od páchatela trestného činu si môžete uplatniť tak, že sa zapojíte do trestného konania ako poškodený. Tento postup by ste mali začať pred začiatkom vyšetrovania. O tomto práve vás musia informovať justičné orgány. Občianskoprávnu žalobu v trestnom konaní môžete podať buď ústne, alebo písomne. Musíte však uviesť škody, ktorých náhrady sa domáhate, dôvody a dôkazy, na ktorých si váš nárok zakladáte.

Táto žaloba sa môže podať na prokuratúre alebo na súde, ktoré sa podstatou veci budú zaoberať.

Rozsudok súdu bude takisto zahŕňať odškodnenie, ktoré nariadil súd voči páchatelovi.

S cieľom uplatniť si nárok na náhradu škody môžete na občianskom súde podať samostatnú žalobu aj napriek tomu, že nemáte postavenie občianskeho účastníka v trestnom konaní.

Súd uloží páchatelovi, aby mi vyplatil náhradu škody. Ako môžem zaistiť, aby páchateľ skutočne zaplatil?

Pokiaľ existuje rozsudok, ktorý zaväzuje páchatela zaplatiť náhradu škody, musí tak urobiť bez toho, aby ste museli podniknúť ďalšie kroky. Ak páchateľ nezaplatí, môžete požiadať o vykonanie rozsudku.

Na tento účel musíte súdnemu exekútorovi predložiť rozsudok, ktorým sa vám priznáva odškodnenie. Súdný exekútor bude konať vo veci výkonu súdneho rozhodnutia a povie vám, ako máte ďalej postupovať.

Ak páchateľ nezaplatí, môže mi štát vyplatiť preddavok? Za akých podmienok?

Štát vám môže vyplatiť odškodnenie za určitých podmienok.

Ak je páchateľ platobne neschopný alebo nezvestný, odškodnenie vám môže zaplatiť štát za predpokladu, že podáte žiadosť o finančnú náhradu. Žiadosť by ste mali podať do jedného roka. Dátum, od ktorého začne plynúť lehota, závisí od riešenia nariadeného justičnými orgánmi.

Ak je páchateľ neznámy a v prípade, že ste nezískali plnú náhradu od poisťovateľa, žiadosť o finančnú náhradu by ste mali podať do troch rokov od spáchania trestného činu.

Môžete podať žiadosť o preddavkovú platbu finančnej náhrady. Za týmto účelom by ste mali najprv podať žiadosť o finančnú náhradu, ako bolo uvedené.

O preddavkovú platbu je možné požiadať v žiadosti o finančnú náhradu alebo dodatočne do 30 dní. Na preddavkovú platbu máte nárok za predpokladu, že ste v nejistej finančnej situácii.

Ak sa vaša žiadosť o náhradu škody alebo odškodnenie zamietne, preddavok, ktorý ste prijali, musíte vrátiť. Žiadosť o finančnú náhradu by sa mala podať na súde, v ktorého pôsobnosti máte bydlisko.

Mám nárok na náhradu škody od štátu?

Áno. Pozri uvedenú odpoveď.

Mám nárok na náhradu škody, ak páchateľ nie je odsúdený?

Ak vám trestný súd neprizná občianskoprávny nárok, môžete podať samostatnú žalobu na občiansky súd s cieľom domáhať sa náhrady škody.

Ak trestný súd rozhodne, že nedošlo k spáchaniu trestného činu alebo že ho nespáchala osoba, voči ktorej ste podali oznámenie, na trestnom súde ani v rámci samostatnej občianskoprávnej žaloby nebudete mať nárok na náhradu škody/odškodnenie, pretože rozhodnutie trestného súdu nadobúda pred občianskoprávnym súdom právoplatnosť *res judicata*.

Ak nie ste občianskym účastníkom v trestnom konaní, môžete počas trestného konania alebo aj po jeho skončení podať na občiansky súd samostatnú žalobu, na ktorú sa vzťahuje všeobecná premlčacia lehota.

Mám v čase, keď očakávam rozhodnutie o mojej žiadosti o náhradu škody, nárok na platbu v prípade naliehavej potreby?

Áno, za určitých podmienok môžete podať žiadosť o preddavkovú platbu finančnej náhrady. Pozri odpoveď na otázku o preddavkových platbách.

Posledná aktualizácia: 18/10/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

5 - Moje práva na podporu a pomoc

Ak sa stanem obeťou trestného činu, na koho sa môžem obrátiť so žiadosťou o podporu a pomoc?

Môžete sa obrátiť na Generálne riaditeľstvo pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa [*Direcția generală de asistență socială și protecția copilului (DGASPC)*], do ktorého právomoci patríte podľa svojho domicilu alebo miesta pobytu (t. j. podľa toho, kde v súčasnosti bývate), alebo sa môžete obrátiť priamo na súkromného alebo verejného poskytovateľa sociálnych služieb, ktorý je povinný písomne informovať príslušné generálne riaditeľstvo.

Môžete sa obrátiť na rôzne inštitúcie podľa kategórie, do ktorej patrí váš prípad:

Národná agentúra pre rovnosť príležitostí žien a mužov [*Agenția Națională pentru Egalitatea între Femei și Bărbați (ANES)*]

Ponúka rôzne druhy služieb, napríklad:

bezplatnú a anonymnú linku pomoci pre obe domáceho násillia; telefónne stredisko je nepretržite k dispozícii, 0800 500 333,

špecializované sociálne služby na miestach núdzového príjmu obetí domáceho násillia,

poradenstvo, informácie a usmernenie pre obe domáceho násillia.

Kontakt:

Adresa: Intrarea Camil Petrescu nr. 5, Sector 1, București

Telefón: +40 213130059

E-mail: secretariat@anes.gov.ro

Webové sídlo:

 <https://anes.gov.ro>

 <https://anes.gov.ro/informatii-utile-pentru-victimele/>

Národná agentúra pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi [*Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane (ANITP)*] patriaca pod ministerstvo vnútra *Sieť odvolacích súdov zahŕňa 15 regionálnych stredísk*. Pri každom stredisku pôsobí odvolací súd.

Ponúkajú rôzne druhy služieb, napríklad:

linku pomoci pre občanov, ktorá je k dispozícii nepretržite na poskytovanie informácií a príjem oznámení o všetkých možných prípadoch obchodovania s ľuďmi: linka pomoci 0800 800 678 (vnútroštátne bezplatné telefónne číslo) alebo +40 213133100 (v prípade volaní zo zahraničia). Pracovný čas: od pondelka do piatka od 08.00 hod. do 16.00 hod., informujú príslušné orgány o všetkých možných prípadoch obchodovania s ľuďmi, poskytujú pomoc obetiam prostredníctvom 15 regionálnych centier.

Kontakt:

Adresa: Str. Ion Câmpineanu nr. 20, etaj 5, Sector 1, București

Tel.: +40 213118982 / 0213133100

Fax: +40 213190183

E-mail: anitp@mai.gov.ro

Webové sídlo: <https://anitp.mai.gov.ro/english/>

Národná agentúra pre zamestnanosť [Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM)] patriaca pod ministerstvo práce a sociálnej spravodlivosti

Agentúra ANOFM prostredníctvom svojich územných štruktúr poskytuje profesionálne služby v oblasti zamestnanosti a odbornej prípravy registrovaným uchádzačom o zamestnanie vrátane osôb, ktoré boli obeťami trestných činov, najmä obetiam obchodovania s ľuďmi.

Kontakt:

Str. Avelanșei, nr. 20 – 22, sector 4, București, 040305

Tel.: +40 213039831

Fax: +40 213039838

E-mail: anofm@anofm.ro

Webové sídlo: <https://www.anofm.ro>

Generálny inšpektorát rumunskej polície [Inspectoratul General al Poliției Române (IGPR)]

V pohraničných krajoch má výlučné územné štruktúry, ktoré na žiadosť ANITP poskytujú podporu s cieľom pomôcť obetiam zúčastniť sa na špecifických fázach trestného konania.

Polícia vás môže informovať o právach, ktoré ako obeť máte.

Špecializované štruktúry IGPR takisto poskytujú fyzickú ochranu počas konania.

Národný úrad pre ochranu práv detí a osvojenie [Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adoptție (ANPDCA)] patriaci pod ministerstvo práce a sociálnej spravodlivosti

ANPDCA je inštitúcia, ktorá zodpovedá za monitorovanie uplatňovania a presadzovania právnych predpisov na ochranu práv detí a práv v oblasti osvojenia, ako aj za koordinovanie práce, ktorú v tejto oblasti vykonávajú verejní alebo súkromní poskytovatelia.

Systém ochrany dieťaťa je decentralizovaný, keďže Generálne riaditeľstvá pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa [Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC)] patria pod župné zastupiteľstvá alebo pod miestnu samosprávu v rámci Bukurešti.

Generálne riaditeľstvá DGASPC poskytujú rôzne služby, napríklad: hodnotenie prípadov násillia páchaného na deťoch a poskytovanie/sprostredkovanie reakčných služieb na základe plánu, komplexné hodnotenie v prípade detí so zdravotným postihnutím, komplexné hodnotenie v prípade iných osôb so zdravotným postihnutím, nepohotovostnú ambulantnú sociálnu starostlivosť, linku pomoci v oblasti sociálnej starostlivosti, sociálne služby v oblasti predchádzania domácejmu násilliu a obchodovaniu s ľuďmi, špecializované sociálne služby v rôznych inštitúciách.

Kontakt: <http://www.copii.ro>

Mimovládne organizácie (MVO)

V oblasti obchodovania s ľuďmi (kliknite na jednotlivé odkazy):

[Asociația de Dezvoltare a Practicilor Alternative pentru Reintegrare și Educație – ADPARE](#) (Združenie pre rozvoj alternatívnych postupov v oblasti reintegrácie a vzdelávania), Bukurešť

[Fundația Ușă deschisă](#) (Nadácia otvorených dverí), Bukurešť

[Asociația Generație Tânără România](#) (Združenie mladšej generácie), Temešvár

[Nadácia People to People](#), Oradea (e-mail: office@people2people.ro)

[Nadácia Micuho Bogdana](#), Brašov (e-mail: office@fundatiamicubogdan.ro)

V oblasti predchádzania domácejmu násilliu a boja proti nemu (kliknite na jednotlivé odkazy):

[Združenie TRANSCENA](#)

[Združenie ANAIS](#)

[PRETUIESTE VIATA](#) (Nadácia Hodnota života)

[Nadácia SENSIBLU](#)

[Sieť na predchádzanie násilliu na ženách a boj proti nemu](#)

[Rețeaua „Rupem tăcerea despre violența sexuală”](#) (Nesmieme mlčať o sexuálnom násillí)

[NECUVINTE](#) (Združenie Bez slov proti domácejmu násilliu)

[Združenie Touched Romania](#)

V oblasti ochrany práv detí:

Zachráňme deti (Salvați copiii)

Adresa: Intr. Ștefan Furtună nr. 3, sector 1, 010899, București, ROMANIA

Tel.: +40 213166176

<https://www.salvaticopiii.ro/>

Sociálne alternatívy (Alternative Sociale)

Șoseaua Nicolina Nr. 24, Bl. 949, parter, Iași, 700722

Telefón: +40 332407178

<https://www.alternativesociale.ro/>

Telefónna linka podpory pre obeť

Osoby, ktoré utrpeli zranenia v dôsledku trestného činu, sa môžu obrátiť aj na políciu prostredníctvom jednotného vnútroštátneho čísla tiesňového volania – 112.

Bezplatná a anonymná linka pomoci pre obeť domáceho násillia; telefónne stredisko je nepretržite k dispozícii, 0800 500 333.

Telefónna linka Národnej agentúry pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi: 0800 800 678 – vnútroštátne bezplatné telefónne číslo a +40 213133100 – pre volania zo zahraničia. Pracovný čas: od pondelka do piatka od 08.00 hod. do 16.00 hod.

Linka pomoci deťom: 116111 (bezplatné číslo). Pracovný čas: od pondelka do nedele: od 08.00 hod. do 00.00 hod.

Je podpora pre obeť bezplatná?

V zmysle uplatniteľného rumunského práva majú obeť trestných činov nárok na bezplatnú ochranu a pomoc.

Aké druhy podpory mi môžu poskytnúť štátne služby alebo príslušné orgány?

Pozri odpovede uvedené pri predchádzajúcich otázkach.

Posledná aktualizácia: 18/10/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.